

NUTID OG DATID

Udsagnsord bøjes i tid. Det er dem, der bestemmer tiden i en sætning. De kan bøjes i **NUTID** (noget, der sker lige nu) og **DATID** (noget, der skete tidligere, fx i går).

I nutid får ordene endelsen **-ER** eller **-R**

I datid får ordene endelsen **-TE**, **-EDE** eller **-DE**

Fx: Jeg kør**er** i bilen lige nu.
Jeg kør**te** i bilen i går.

6 Skriv teksten om fra nutid til datid.

Camilla og Anders (skal)..... på ferie. De
(rejser)..... til Spanien med fly. Camilla
(pakker)..... taskerne, så de (har)..... det hele
med. Anders (tager)..... et kamera med. Kameraet
(ligger)..... i en taske, som (hænger)..... rundt om
halsen på ham, så han hele tiden (har)..... det med.
Camillas mor (bager)..... pølsebrød til dem. Camilla og
Anders (elsker)..... pølsebrød, de (er).....
nemlig gode til flyveturen.
På ferien (ser)..... de flotte bjerge, og hver dag
(bader)..... de i havet. Det (er)..... en rigtig god
ferie, og de (glæder)..... sig til en ny ferie snart.

FØR NUTID OG FØR DATID

Udsagnsord kan også bøjes i **før nutid** og **før datid**

Før nutid er noget, som sker mellem datiden og nutiden.

Før datid er noget, som er sket før datiden.

Begge tiderne laves ved hjælp af et *hjelpeverb*.

I **før nutid** står dette hjælpeverb i **nutid**.

I **før datid** står dette hjælpeverb i **datid**.

Selve udsagnsordet ender på **-T** eller **-ET**

Fx: Jeg **har** kørt bilen frem. = før nutid

Jeg **havde** kørt bilen frem. = før datid

Hjælpeverber:

Have, være, blive, få,
ville, kunne, skulle

Før nutid:

Har, er, bliver, får, vil,
kan, skal

Før datid:

Havde, var, blev, fik,
ville, kunne, skulle

7

Skriv en sætning i før nutid eller før datid med udsagnsordet i den lilla kasse. Husk et hjælpeverb.

spiser

Morten **har** spist sin mad

ser

løber

henter

vasker

pakker

spiller

UREGELMÆSSIGE UDSAGNSORD

Det er ikke alle udsagnsord, der bøjer sig helt efter reglen. Når de uregelmæssige udsagnsord bøjes, ændrer de bl.a. vokal eller/og endelse.

Fx: Jeg **GÅR** en tur
Jeg **FRYSER**

Jeg **GIK** en tur
Jeg **FRØS**

8 Find de uregelmæssige udsagnsord. I skemaet står de i NUTID. Skriv dem i DATID i kasserne under.

flyver	spiser	hjælper	siger
mener	giver	pakker	betyder
nyder	henter	stjæle	rider
ryger	synker	vasker	spiller
vinker	snakker	skyder	bliver
